

Obsah

Předmluva (<i>Jindra Perušičová</i>)	9
DIABETES A TĚHOTENSTVÍ (<i>Kateřina Andělová</i>)	11
1. Úvod	13
2. Metabolické změny v těhotenství	13
3. Úloha placenty	14
4. Metabolické změny v diabetickém těhotenství	15
5. Diabetes a fertilita	16
6. Vliv diabetu na vývoj plodu	17
6.1. Vrozené vady	17
6.2. Růst plodu	18
6.3. Vliv diabetu na vývoj fetálního pankreatu	20
7. Riziko vzniku diabetu u potomků	20
8. Klasifikace diabetu v těhotenství	21
9. Pregestační diabetes	22
9.1. Prekoncepční péče	22
9.2. Diabetologické aspekty péče v těhotenství	24
9.2.1. Dietní režim	24
9.2.2. Terapie inzulínem	25
9.2.3. Monitorování metabolické kontroly	25
9.3. Komplikace diabetu a těhotenství	27
9.3.1. Diabetická nefropatie	27
9.3.2. Diabetická retinopatie	27
9.3.3. Diabetická neuropatie	28
9.3.4. Postižení velkých cév	28
9.4. Porodnické sledování	29
9.4.1. První trimestr	29
9.4.2. Druhý trimestr	29
9.4.3. Třetí trimestr	30
9.4.4. Porod a šestinedělí	33
10. Diabetes mellitus 2. typu	34

11. Gestační diabetes mellitus	35
11.1. Charakteristika GDM	35
11.2. Terapie gestačního diabetu	36
11.3. Porodnické sledování	37
12. Dítě diabetické matky	38
13. Vlastní zkušenosti	38
Literatura	39

DIABETICKÁ NEFROPATIE (<i>Vladimír Bartoš</i>)	41
1. Úvod	43
2. Historické poznámky	43
3. Epidemiologie	44
4. Morfologické změny	45
5. Etiopatogeneze	47
6. Patofyziologie	48
7. Průběh diabetické nefropatie	51
8. Terapie	53
8.1. Dialýza	53
8.2. Transplantace	54
9. Vlastní studie a zkušenosti	55
10. Perspektivy	58
Literatura	58

VITREKTOMIE U DIABETIKŮ (<i>Ivan Fišer</i>)	61
1. Diabetická retinopatie	63
2. Vitrektomie	65
2.1. Historické poznámky	65
2.2. Indikace vitrektomie	66
2.2.1. Hemoftalmus	66
2.2.2. Trakční odchlípení sítnice (TOS)	67
2.2.3. Neovaskularizace nereagující na laser	68
2.2.4. Neovaskularizace duhovky s opaknými médii	68
2.2.5. Epiretinální membrána (ERM)	68
2.2.6. Makulární edém nereagující na laser	68
2.2.7. Hemolytický glaukom	68
2.3. Efekt vitrektomie	69
2.4. Vlastní zkušenosti	69
2.4.1. Předoperační úvahy	69
2.4.2. Interní předoperační vyšetření	70
2.4.3. Oční vyšetření	71
2.4.4. Výběr anestézie	72
2.5. Operace	73
2.5.1. Operační postup	73

2.5.2. Pooperační péče	76
2.5.3. Komplikace	77
2.5.4. Výsledky	77
2.6. Kazuistiky	78
3. Závěr	84
Literatura	84

LÉČBA DIABETU TRANSPLANTACÍ INZULÍN PRODUKUJÍCÍ TKÁNĚ (*František Saudek, Miloš Adamec*)

1. Úvod	85
1.1. Charakteristika DM	87
1.2. Řízení produkce inzulínu	87
2. Možnosti a historie transplantace inzulín produkující tkáně	89
2.1. Orgánová versus tkáňová transplantace	90
3. Transplantace pankreatu	91
3.1. Technika odběru a transplantace	92
3.2. Chirurgické komplikace	95
3.3. Imunosupresivní terapie	95
3.4. Monitorování rejekce	97
3.5. Současné světové výsledky transplantace pankreatu	98
3.6. Výsledky transplantací pankreatu v IKEM	100
3.7. Metabolické důsledky transplantace pankreatu	101
3.8. Vliv na orgánové komplikace	103
3.9. Současné indikace transplantace pankreatu	104
4. Transplantace Langerhansových ostrůvků	105
4.1. Izolace ostrůvků	106
4.2. Zdroje Langerhansových ostrůvků	107
4.3. Konzervace ostrůvků	109
4.4. Implantace ostrůvků	109
4.5. Současné výsledky	111
4.6. Imunologická problematika transplantace Langerhansových ostrůvků	112
4.6.1. Navození imunologické tolerance	112
4.6.2. Imunomodulace	113
4.6.3. Transplantace do imunoprivilegovaných míst	113
4.6.4. Buněčný chimerismus	113
4.6.5. Imunoizolace	114
4.7. Propagace inzulín produkující tkáně in vitro	114
4.8. Rekurence autoimunitního procesu	115
5. Perspektivy transplantace inzulín produkující tkáně	115
Literatura	116

PROFESNÍ A LAICKÁ SDRUŽENÍ V DIABETOLOGII

<i>(Jaroslav Rybka)</i>	119
1. Mezinárodní diabetologické organizace	121
1.1. Mezinárodní diabetologická federace	
– International Diabetes Federation (IDF)	121
1.1.1. Hlavní náplň činnosti IDF	121
1.1.2. Výhody plynoucí z členství v IDF	122
1.2. Americká diabetologická asociace	
– American Diabetes Association (ADA)	122
1.3. Evropská asociace pro studium diabetu	
– European Association for the Study of Diabetes	
(EASD)	123
2. Česká diabetologická společnost (ČDS)	124
3. Laické organizace a sdružení v ČR	124
3.1. Sdružení rodičů a přátel diabetických dětí	124
3.2. Svaz diabetiků České republiky	125
3.3. Svaz postižených civilizačními chorobami	
v České republice	125
4. Závěr	126

SAINTVINCENTSKÁ DEKLARACE *(Jaroslav Rybka)*..... 127

1. Program Saintvincentské deklarace	129
1.1. Obecné cíle pro osoby – děti a dospělí – s diabetem	129
1.2. Práva a povinnosti diabetiků	132
1.3. Program edukace	133
1.4. Sociální podmínky a práva lidí s diabetem	134
1.5. Diabetická retinopatie	135
1.6. Diabetická nefropatie	135
1.7. Prevence ulcerace a amputace nohou	136
1.8. Ischemická choroba srdeční – ICHS	136
1.9. Diabetes a těhotenství	136
2. Realizace Saintvincentské deklarace v České republice	137
3. Národní diabetologický program České republiky	137
4. Závěr	141
Literatura	141

OHLÉDNUTÍ ZA PROFESOREM

MUDr. JAROSLAVEM PÁVEM <i>(Jan Škrha)</i>	143
Prof. MUDr. JAROSLAV PÁV, DrSc. (1923–1998)	145
Seznam vybraných publikací	
prof. MUDr. Jaroslava Páva, DrSc.	147
Seznam zkratk	151
Autoři	153